



---

*Plenarhandling*

---

**B9-0466/2022**

14.10.2022

## FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om situationen i Burkina Faso efter statskuppen  
(2022/2865(RSP))

**François Alfonsi, Hannah Neumann, Jordi Solé, Ignazio Corrao,  
Malte Gallée, Mounir Satouri, Pierrette Herzberger-Fofana,  
Francisco Guerreiro**  
för Verts/ALE-gruppen

**B9-0466/2022**

**Europaparlamentets resolution om situationen i Burkina Faso efter statskuppen  
(2022/2865(RSP))**

*Europaparlamentet utfärdar denna resolution*

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Burkina Faso,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter,
- med beaktande av Agenda 2030 för hållbar utveckling,
- med beaktande av Afrikanska unionens Agenda 2063,
- med beaktande av partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklings-samarbete och internationellt samarbete – Europa i världen<sup>1</sup>,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2306 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) nr 230/2014 om inrättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred,
- med beaktande av den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingens resolution av den 20 juni 2018 om brådskande nya åtgärder för att bekämpa internationell terrorism<sup>2</sup>,
- med beaktande av den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingens resolution av den 15 juni 2016 om våldtäkter och våld mot kvinnor och barn vid väpnade konflikter<sup>3</sup>,
- med beaktande av den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingens resolution av den 19 juni 2013 om de hot som militärkupper återigen utgör mot demokrati och politisk stabilitet i AVS-länderna och det internationella samfundets roll,

---

<sup>1</sup> EUT L 209, 14.6.2021, s. 1.

<sup>2</sup> EUT C 415, 15.11.2018, s. 18.

<sup>3</sup> EUT C 451, 2.12.2016, s. 46.

- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Den 30 september inträffade det andra militära maktövertagandet i Burkina Faso på knappt nio månader. Kapten Ibrahim Traoré störtade överstelöjtnant Paul-Henri Sandaogo Damiba, som själv tagit makten med våld den 24 januari 2022 genom att störta den folkvalda presidenten Roch Marc Christian Kaboré.
  - B. Överste Damiba var först inte villig att avgå, men den 2 oktober gick han med på att göra det, varefter han lämnade Burkina Faso och tog sig till Togo. Den 5 oktober utnämndes Traoré till landets president av sina kollegor från Mouvement patriotique pour la sauvegarde et la restauration (MPSR). Kapten Traoré har lovat att respektera den tvååriga övergångsplanen för att återgå till civilt folkvalt styre som hans föregångare godkänt och att hålla ”nationella möten” före årets slut för att utse en ny president.
  - C. Konstitutionen som först upphävdes efter den 30 september återinfördes genom den ”grundläggande lagen”, som antogs av MSPR den 5 oktober och som garanterar att Burkina Faso ska respektera de internationella fördrag och avtal som landet är part i samt statens kontinuitet i avvaktan på antagandet av en övergångsstadga.
  - D. Strax efter att kapten Traoré tagit över makten meddelade han att han endast skulle hantera ”aktuella frågor” fram till dess att en ny civil eller militär övergångspresident utsetts genom ”nationella konferenser”. Enligt Traoré bör dessa möten, som syftar till att sammanföra krafter från det politiska, sociala och civila samhället, hållas i god tid före årets slut. Kapten Traoré beslutade genom ett dekret att en första nationell konferens skulle sammankallas den 14–15 oktober i Ouagadougou för att anta övergångsstadgan.
  - E. Helgen efter att överste Damiba avsattes bröt demonstrationer ut mot Frankrike och för ett ökat militärt samarbete med Ryssland. Den franska ambassaden och Alliance Françaises byggnader i Ouagadougou utsattes för våldsamma attacker av demonstranter.
  - F. Redan före det första maktövertagandet i januari 2022 hade missnöjet och kritiken från civila, oppositionen och militären ökat på grund av president Kaborés bristande kapacitet att lösa de enorma säkerhetsmässiga, sociala och ekonomiska problemen med ökade våldsamma attacker från terroristgrupper i landet.
  - G. De militära truppernas missnöje och frustration fortsatte att öka även efter det första militära maktövertagandet i januari 2022 eftersom de inte hade tillräckliga resurser för att bekämpa våldsbejakande extremism. De militära styrkor som stod bakom det senaste maktövertagandet anklagade överste Damiba för att ha fört en ineffektiv kamp mot terroristhotet i landet. Hittills har avsaknaden av en sammanhållande säkerhetssektor allvarligt undergrävt Burkina Fasos förmåga att hantera det akuta problemet med våldsbejakande extremism.
  - H. Den 26 september tog en grupp med anknytning till al-Qaida på sig ansvaret för en attack mot en leveranskonvoj nära Gaskindé som dödade 27 soldater och 10 civila. Denna senaste attack anses vara en av de utlösande faktorerna för det senaste militära övertagandet.

- I. Det andra militära maktövertagandet har fördömts av det internationella samfundet, däribland EU, FN, Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas) och AU, som alla har bekräftat sitt starka motstånd mot att makten beslagtogs med vapenmakt på ett sätt som strider mot konstitutionen.
- J. Ecowas medlare för Burkina Faso, Mahamadou Issoufou, som fått i uppdrag att bedöma situationen i landet, uppgav att man i delegationen kände sig hoppfulla efter mötet med Traoré. Ecowas meddelade att man kommer att fortsätta att övervaka övergången till konstitutionellt styre i Burkina Faso och upprepade sin uppmaning till den nya militära ledningen att respektera den tidsplan som överenskommits med dess föregångare om att återgå till konstitutionellt styre senast den 1 juli 2024.
- K. Sedan 2015 har flera tusen människor i Burkina Faso dödats i attacker från extremistiska islamistiska grupper med koppling till al-Qaida och Islamiska staten i Storsahara, och man uppskattar att 1,5 miljoner människor har fördrivits. Våldet från islamistiska väpnade grupper förvärrades 2018, då dessa grupper i allt högre grad började ge sig på civila och ta kontroll över städer och områden. Islamistiska väpnade grupper i landet dödade över 350 civila och kidnappade hundratals andra under 2021.
- L. I juni 2022 ledde en attack mot Seytenga till att nästan 16 000 människor lämnade sina hem. I juni 2021 dog 174 människor i byarna Solhan och Tadaryat i den dödligaste attacken sedan 2015. Den 4 november 2021 dödades 53 soldater i en attack av islamistiska grupper mot gendarmerigarnisonen i Inata i norra Burkina Faso. Human Rights Watch har rapporterat att säkerhetsstyrkor och regeringsvänliga miliser summariskt har avrättat hundratals misstänkta, och praktiskt taget inga av dessa attacker har utretts eller åtalats.
- M. Det upptrappade våldet har lett till att situationen i Burkina Faso blivit en av de snabbast växande flykting- och skyddskriserna i världen, med minst 1,9 miljoner människor på flykt. Över 19 000 burkinier har flytt till Elfenbenskusten, Mali, Niger och Benin. Ifjol ökade antalet internflyktingar till över 1,5 miljoner, en ökning med 50 %, som motsvarar en av de högsta andelarna internflyktingar på kontinenten. Hoten mot kvinnor och ungdomar, som bland annat kan utsättas för sexuellt utnyttjande, arbetskraftsexploatering, könsrelaterat våld, tvångsrekrytering och människohandel, är särskilt allvarliga bland internflyktingar.
- N. Närvaron av internflyktingar och andra flyktingar kan leda till konflikter med lokalbefolkningen om knappa naturresurser om man inte gör tillräckligt för att tillhandahålla bostäder, sysselsättning och livsmedel. De konflikter som uppstår om resurserna hotar att ytterligare bidra till våldsspiralen i landet.
- O. Burkina Faso är ett av de tio fattigaste länderna i världen. Tillgången till sanitet och elektricitet är dålig, samtidigt som investeringarna i utbildning och infrastruktur är otillräckliga.
- P. Sahelregionen, som Burkina Faso tillhör, ligger fortfarande i frontlinjen för klimatnödläget, med temperaturer som stiger 1,5 gånger snabbare än det globala genomsnittet, vilket särskilt leder till att öknen breder ut sig snabbt i de norra delarna av landet, med vattenbrist, markförstöring och resursbrist som följd. I augusti 2022 uppskattade FN att antalet burkinier i behov av humanitärt bistånd ökat med 40 % till

4,9 miljoner, och att livsmedelsförsörjningen är allvarligt hotad för 3,4 miljoner av dem.

- Q. Skuldbördan bidrar till hotet mot den allmänna stabiliteten i länderna i Sahel och Västafrika.
  - R. Kapaciteten att hantera dessa säkerhetsutmaningar har försvagats ytterligare av covid-19-pandemin.
  - S. Över 1 miljard euro har anslagits till Burkina Faso för perioden 2014–2020 genom Europeiska unionens samtliga finansieringsinstrument.
  - T. Mellan 2016 och 2021 ökade den nationella budgeten för försvar och säkerhet från 240 miljoner euro till 650 miljoner euro – en ökning med mer än 270 %. Dessa utgifter förbättrade inte soldaternas levnadsvillkor eller operativa kapacitet, delvis på grund av omfattande ekonomisk misskötsel.
  - U. G5 Sahel brottas med utmaningar när det gäller att uppnå sina mål och upprätthålla ett brett folkligt stöd, men också när det gäller att se till att internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning efterlevs. De EU-finansierade åtgärderna för konfliktförebyggande, medling, dialog och försoning är fortfarande begränsade.
  - V. Under de senaste 12 månaderna har Tchad, Mali, Guinea och Burkina Faso alla fallit under militärens faktiska kontroll.
1. Europaparlamentet uttrycker sin oro över detta andra grundlagsstridiga maktövertagande i Burkina Faso av de väpnade styrkorna, inte ens nio månader efter det första militära maktövertagandet den 24 januari. Parlamentet betonar att den konstitutionella ordningen måste upprätthållas. Parlamentet kräver att man respekterar den redan överenskomna tidsplanen för den politiska övergången och håller fria, demokratiska och öppna val. Parlamentet betonar att en självutnämnd regering utan demokratiskt mandat undergräver insatserna för att stärka rättsstatsprincipen och ansvarsskyldigheten.
  2. Europaparlamentet uttrycker djup oro över demokratins tillstånd i Sahelregionen och de nyligen genomförda statskupperna i regionen. Parlamentet uppmanar alla kuppledare att antingen sätta tydliga gränser för den politiska övergångens varaktighet eller respektera dem som redan fastställts.
  3. Europaparlamentet uppmanar den militära ledningen att fullgöra Burkina Fasos internationella åtaganden, inbegripet full respekt för mänskliga rättigheter och bekämpning av terroristorganisationer i nära partnerskap med det internationella samfundet.
  4. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för Ecowas och AU i deras ansträngningar att medla i denna kris. Parlamentet uppmanar det internationella samfundet, inbegripet Europeiska utrikestjänsten och kommissionen, att fortsätta att föra en dialog med de burkinska myndigheterna för att säkerställa en snabb och demokratisk övergång till en civil regering. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Burkina Faso att fastställa tydliga tidsramar och förfaranden för att så snart som möjligt kunna hålla inkluderande och öppna val.

5. Europaparlamentet understryker sitt stöd för en verklig och ärlig nationell dialog, som omfattar alla sektorer i det civila samhället, för att utarbeta en tydlig framtidsvision för demokrati för burkinierna. I dialogerna bör man bland annat komma överens om konkreta mål med de olika icke-militära och icke-statliga aktörerna. Parlamentet uppmanar det internationella samfundet att bidra till att en sådan dialog kan hållas.
6. Europaparlamentet efterlyser ett mer inkluderande och aktivt deltagande av kvinnor i det demokratiska beslutsfattandet på alla nivåer och i fredsbyggande verksamhet och försoningsinsatser. Parlamentet fördömer användningen av sexuellt våld och alla former av hot i konfliktsituationer. Parlamentet noterar särskilt vikten av att nära involvera kvinnor i fredsprocesser samt i konfliktförebyggande och konfliktlösningstrategier, med tanke på att kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av osäkerhet och våld, särskilt i konfliktsituationer.
7. Europaparlamentet uppmanar med kraft myndigheterna att se till att människorättsförsvarare och organisationer i det civila samhället skyddas när de utövar sitt mandat, bland annat genom att fördöma kränkningar av de mänskliga rättigheterna, fel av polisen och övervåld. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att öka sitt skydd och stöd till människorättsförsvarare i Burkina Faso och, när så är lämpligt, underlätta utfärdandet av nödvisa och att tillhandahålla tillfälligt skydd i EU:s medlemsstater.
8. Europaparlamentet uppmanar med kraft myndigheterna i Burkina Faso att respektera och skydda folkets rätt till mötes-, förenings- och yttrandefrihet, minoriteters rättigheter samt press- och mediefriheten, i enlighet med internationella normer. Parlamentet uppmanar med kraft alla parter i Burkina Faso att upprätthålla pressfriheten för att inhemska och internationella medieorganisationer fritt ska kunna utföra sitt arbete, bland annat genom att dokumentera situationen för internflyktingar och säkerhetsstyrkornas insatser.
9. Europaparlamentet bekräftar att terrorhandlingar är brottsliga och oförsvarliga oavsett motiv eller var, när eller av vem de begås. Parlamentet betonar att det är mycket viktigt att alla som begår sådana kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna ställs inför rätta, oavsett vilken grupp de tillhör, och att de ställs till svars för sina handlingar.
10. Europaparlamentet betonar vikten av att formulera en ny strategi för att bekämpa terrorism och våldsbejakande extremism i hela landet, samtidigt som man respekterar rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna, i enlighet med skyldigheterna enligt internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning, internationell humanitär rätt och flyktingrätt.
11. Europaparlamentet uppmuntrar de nya myndigheterna i Burkina Faso att frångå den tidigare praxis som har underblåst spänningar och splittringar i armén, poliskåren och andra säkerhetsstrukturer. Parlamentet understryker att det kommande nationella samrådet för att anta en ny övergångsstadga är ett tillfälle att få med omfattande reformer av säkerhetssektorn bland prioriteringarna för övergången och underlätta antagandet av utkastet till nationell säkerhetsstrategi och nationell säkerhetslagstiftning som sätter hela befolkningens säkerhetsbehov i centrum och som bygger på människors säkerhet och efterlevnad av internationell humanitär rätt och internationell

människorättslagstiftning. Parlamentet uppmanar med kraft Ecowas medlemsländer och EU att gemensamt utveckla en ny strategi för en omfattande reform av säkerhetssektorn och säkerhetsrelaterat stöd.

12. Europaparlamentet erkänner att de olika internationella uppdragen inte har uppnått sitt främsta mål att skapa en varaktig fred i Sahel och att det därför behövs en reflektionsprocess om mandatet och rollerna för internationella uppdrag och internationell politik i Sahel. Parlamentet understryker att en översyn av EU:s mandat och åtaganden bör inriktas på att i högre grad arbeta förebyggande i vårt samarbete med regionen, inklusive i Burkina Faso.
13. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att öka sitt stöd för att stoppa upptrappningen av våldet i Burkina Faso och Sahel. Parlamentet understryker att säkerheten för lokalbefolkningen bör vara den vägledande principen för EU:s reformer av säkerhetssektorer och dess biståndsinsatser i instabila länder och regioner. Parlamentet beklagar djupt att G5 Sahels säkerhetsstyrkor enligt FN:s integrerade multidimensionella stabiliseringsinsats i Mali (Minusma) har begått krigsförbrytelser i regionen och understryker det akuta behovet av ansvarsskyldighet på alla nivåer, rättvisa, medling och försoning.
14. Europaparlamentet påminner om att instrumentet Europa i världen inte stöder finansiering av vissa insatser som är kopplade till den militära sektorn eller den statliga säkerhetssektorn eller som kan leda till kränkningar av de mänskliga rättigheterna i partnerländerna.
15. Europaparlamentet uppmanar alla EU:s medlemsstater att fullgöra sina skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter och avstå från all vapenhandel som skulle kunna underblåsa kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Burkina Faso och Sahel.
16. Europaparlamentet betonar att vart och ett av den senaste tidens militära övertaganden i Afrika har sin egen interna dynamik och sitt eget individuella sammanhang, men att kuppledarna ofta dragit nytta av social oro, oroligheter mellan olika etniska grupper och missnöje med korruption, och att regeringarna inte respekterat grundläggande rättigheter, inte upprätthållit sina konstitutionella skyldigheter och inte genomfört utlovade reformer.
17. Europaparlamentet påminner om att situationen i Burkina Faso har en direkt inverkan på grannländerna. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Burkina Faso att ytterligare intensifiera samarbetet med grannländerna, särskilt när det gäller landets nordliga regioner och de stater som direkt berörs av våldet, såsom Mali och Niger. Parlamentet efterlyser internationell samordning i hela regionen med de politiska målen att skydda den territoriella integriteten, de demokratiska institutionerna och säkerheten för alla medborgare och deras egendom.
18. Europaparlamentet betonar att säkerheten är avgörande, men att det inte är den enda lösningen på Burkina Fasos problem, och att samordningen mellan säkerhets-, klimat- och utvecklingspolitiken därför är en av de viktigaste utmaningarna.
19. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen EU och länderna i Västafrika och Sahel att se till att rättsliga åtgärder vidtas, däribland straffrättsliga påföljder, mot kränkningar av

de mänskliga rättigheterna till följd av privata militär- och säkerhetsföretags verksamhet. Parlamentet anser att EU bör upphöra med allt säkerhetsmässigt och militärt stöd till länder som bedriver verksamhet med personer och företag som har anknytning till Wagnergruppen. Parlamentet fördömer de brott som begåtts av Wagnergruppen och andra privata militära företag och säkerhetsföretag.

20. Europaparlamentet understryker att den rådande konflikten i Ukraina, i kölvattnet av covid-19-pandemin, belyser det globala livsmedelssystemets sårbarhet. Parlamentet uppmanar därför med kraft EU att säkra Burkina Fasos rätt till livsmedelssuveränitet som ett sätt att uppnå tryggad mat- och näringstillgång och fattigdomsminskning, med särskild uppmärksamhet på kvinnliga jordbrukare och familj jordbruk, i syfte att trygga tillgången till ekonomiskt överkomliga och tillgängliga livsmedel. Parlamentet betonar att det mest kostnadseffektiva alternativet för Burkina Faso kan vara att hitta agronomiska alternativ till dyra syntetiska gödselmedel och påminner i detta avseende om att avsikten med EU:s från jord till bord-strategi är att minska jordbrukarnas beroende av syntetiska gödselmedel.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att, i samordning med sina internationella partner och relevanta internationella institutioner, snarast utvärdera alla tillgängliga medel för att undvika alla försummelse av Burkina Faso och andra afrikanska länder att betala sina skulder, inbegripet direkt finansiering och omstrukturering av skulderna. Parlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att som ett första steg, och i tillägg till utfästelserna om inställningar av skuldavbetalningar, ta fram ett nytt initiativ för skuldlättnader för kraftigt skuldtungda fattiga länder. Parlamentet vill mer allmänt att det skapas en multilateral skulduppgrörelsemekanism för att hantera både krisens konsekvenser och finansieringskraven i Agenda 2030. Parlamentet betonar vikten av att prioritera bidragsbaserad finansiering som standardalternativ, särskilt för de minst utvecklade länderna.
22. Europaparlamentet uppmanar det internationella samfundet, inklusive EU, att stödja en trovärdig politisk övergång som respekterar folkets önskan om demokrati och fred. Parlamentet uppmanar i detta avseende EU och medlemsstaterna att upprätthålla en dialog med myndigheterna i Burkina Faso under hela övergångsprocessen tills det finns tydliga och verifierbara bevis för en återgång till konstitutionell ordning. Parlamentet betonar att syftet med denna dialog bör vara att fastställa en färdplan med konkreta mål som överenskommit gemensamt med hela Burkina Fasos politiska klass och civila samhälle.
23. Europaparlamentet anser att EU måste samarbeta med Ecowas och övergångsmyndigheterna och alla berörda aktörer i Burkina Faso för att stärka utveckling, utbildning och anpassning till klimatförändringar med målet att bekämpa fattigdom och förhindra ytterligare radikaliserings. Parlamentet betonar att klimatförändringar är en viktig riskökande faktor för konflikter, torka, hungersnöd och tvångsflyttningar.
24. Europaparlamentet uttrycker särskild oro över de konsekvenser som säkerhetshoten innebär för ett ändamålsenligt humanitärt bistånd och utvecklingsamarbete. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna och det internationella samfundet att



öka sitt humanitära bistånd till Burkina Faso, särskilt till fördrivna personer och flyktingar i grannländerna, och i synnerhet genom att tillhandahålla livsmedel, vatten och sjukvård. Parlamentet varnar för att om de grundläggande behoven (såsom livsmedel, vatten, tak över huvudet och hälso- och sjukvård) inte uppfylls för fördrivna personer och värdsamhällena, inte minst för kvinnor och barn, kommer den redan kritiska humanitära situationen att förvärras ytterligare.

25. Europaparlamentet uppmanar det internationella samfundet att fortsätta att stödja Burkina Faso i arbetet med att ta tag i den försämrade säkerhetssituationen och de rådande socioekonomiska utmaningarna som landet står inför, och är fullt medvetet om att varaktig stabilitet och utveckling i landet endast kan garanteras genom varaktiga reformer av den strukturella dynamik som ligger till grund för de nuvarande utmaningarna i landet.
26. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaterna att fortsätta att prioritera stöd till reformer av rättsväsendet och säkerhetssektorn i Burkina Faso för att säkerställa att tillräckliga resurser och tekniskt stöd tillhandahålls för en genomgripande reform av säkerhetssektorn, ett öppet och konstruktivt samarbete mellan en civil regering och militären och förnyade insatser för att bekämpa korruption.
27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, myndigheterna i Burkina Faso, Afrikanska unionens och Västafrikanska staters ekonomiska gemenskaps institutioner, FN:s generalsekreterare och generalförsamling samt medordförandena i den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingen och det Panafrikanska parlamentet.